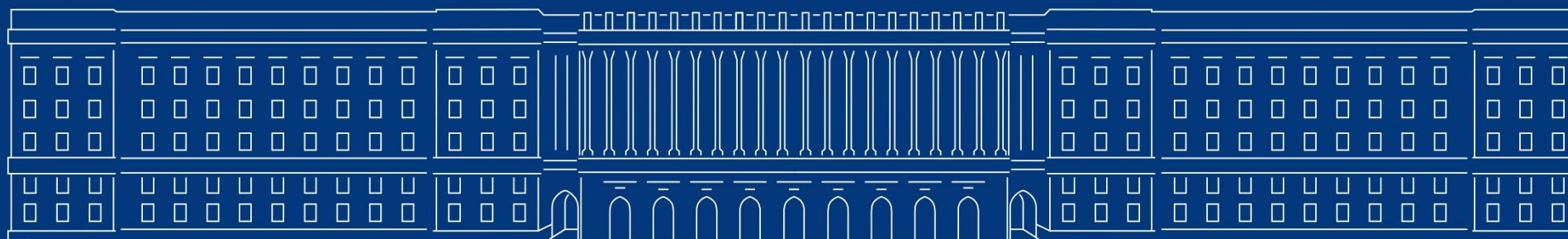

Odporność ekonomiczna gospodarstw rolnych.

Jakie instrumenty i działania mogą najskuteczniej wzmocnić odporność ekonomiczną gospodarstw rolnych w obliczu rosnącej zmienności rynków i ryzyk produkcyjnych?

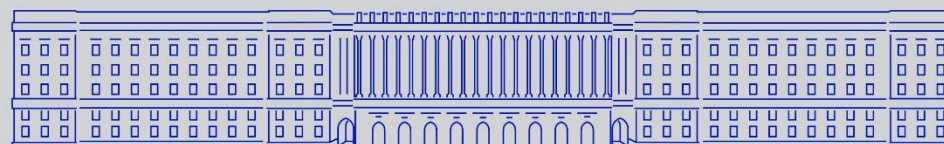

Wsparcie na inwestycje dla rolników i posiadaczy lasów (art.13 WPR)

Wsparcie (warunki w projekcie przepisów UE):

- ☐ dla rolników
- ☐ na inwestycje, które wnoszą odpowiedni ogólny wkład w konkurencyjność i odporność rolnictwa, sektora rolno-spożywczego, leśnictwa i obszarów wiejskich, w szczególności w zakresie odporności na zmiany klimatu i odporności zasobów wodnych
- ☐ wsparcie na inwestycje w odtwarzanie potencjału produkcji rolnej lub leśnej, zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub zdarzeń o charakterze katastrofy – w tym spowodowanych chorobami zwierząt i roślin - wyłącznie w przypadku gdy dane zdarzenie spowodowało zniszczenie co najmniej 30% potencjału produkcji rolnej
- ☐ w uproszczonej formie (np. stawki ryczałtowe) – jeśli wartość operacji nie przekracza równowartości w złotych 100 tys. euro (wsparcie publiczne)
- ☐ maksymalnie do 75% kosztów kwalifikowalnych (85% dla młodych rolników)

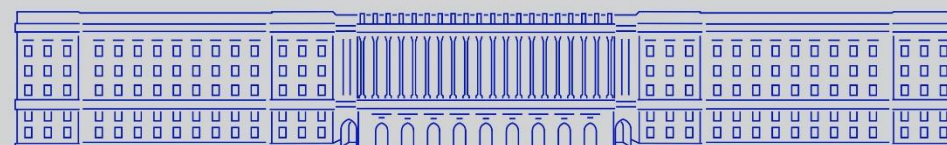

Rozpoczynanie działalności gospodarczej na obszarach wiejskich, dywersyfikacja dochodów gospodarstw rolnych oraz rozwój działalności małych gospodarstw (art. 14 WPR)

Wsparcie (warunki w projekcie przepisów UE):

- ☐ pod warunkiem przedstawienia przez beneficjenta biznesplanu
- ☐ w formie płatności ryczałtowych lub instrumentów finansowych lub połączenia obu tych środków
- ☐ maksymalnie do kwoty pomocy wynoszącej 300 000 EUR – można różnicować zgodnie z obiektywnymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami

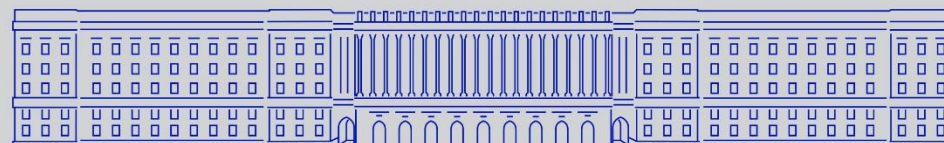

Wsparcie dla zorganizowanych form współpracy rolników - art. 17a WPR

Wsparcie (warunki w projekcie przepisów UE):

- ☐ wsparcie na tworzenie grup producentów, organizacji producentów i organizacji międzybranżowych
- ☐ w formie płatności ryczałtowych, do 10 % wartości produkcji sprzedanej
- ☐ maksymalna kwoty pomocy wynosi 100 000 EUR
- ☐ wsparcie powinno być degresywne i ograniczone do 5 lat od uznania za grupę albo organizację

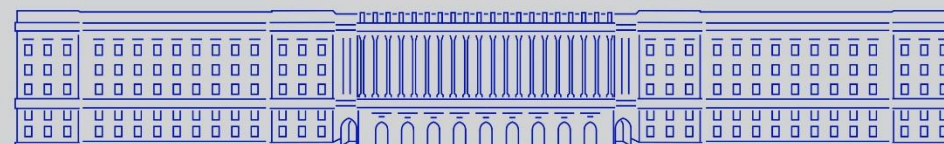

Wsparcie realizacji interwencji sektorowych przez organizacje producentów - art. 33a 1308/2013

Wsparcie (warunki w projekcie przepisów UE):

- ☐ na realizację programów operacyjnych
- ☐ dla organizacji producentów
- ☐ w formie refundacji kosztów
- ☐ do 4,1 % wartości produkcji sprzedanej – wartość środków UE
- ☐ nie ma maksymalnej wartości wsparcia
- ☐ maksymalny poziom wsparcia wynosi 75% (może być podniesiony do 95% dla działań dotyczących odnowy pokoleniowej, badań i innowacji, zarządzania ryzykiem oraz działań środowiskowych i klimatycznych)

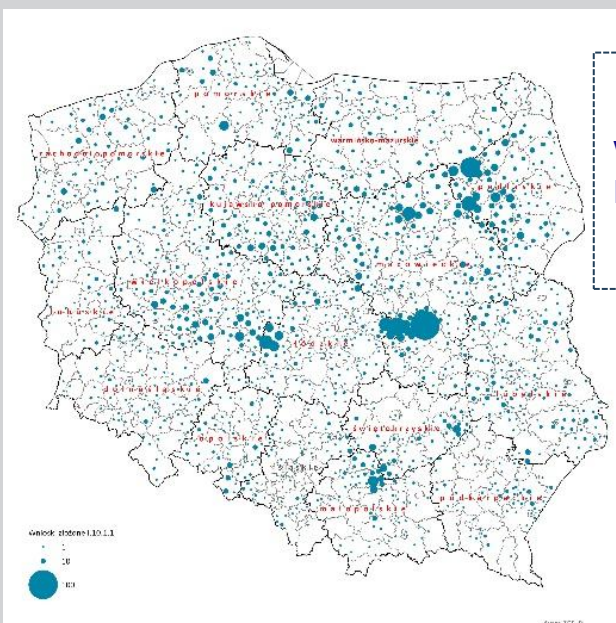

Interwencje inwestycyjne w obecnej perspektywie (2023-2027)

❑ Interwencja I.10.1.1 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (dotacje)

BUDŻET: 1 671,98 mln zł

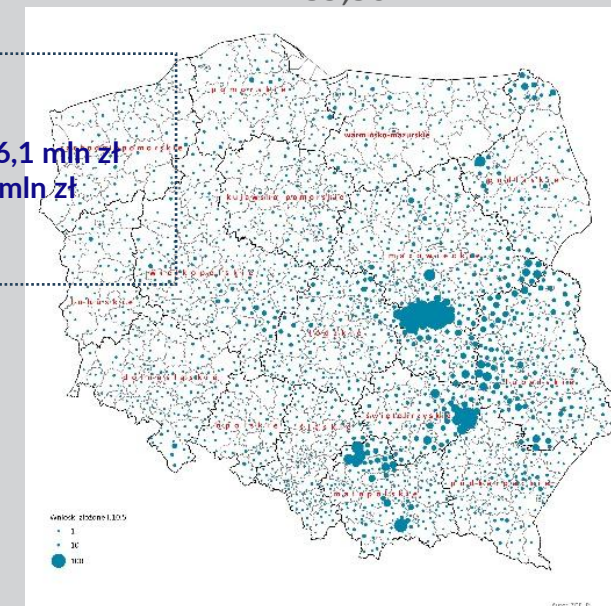
WoPP: 6 472 na kwotę: 3 127,89 mln zł
Liczba umów: 871 na kwotę: 431,50 mln zł

❑ Interwencja 10.5 Rozwój małych gospodarstw

BUDŻET: 1 159,50 mln zł

Liczba WoPP: 17 939 na kwotę: 1 866,1 mln zł
Liczba umów: 9 936 na kwotę: 1 020 mln zł

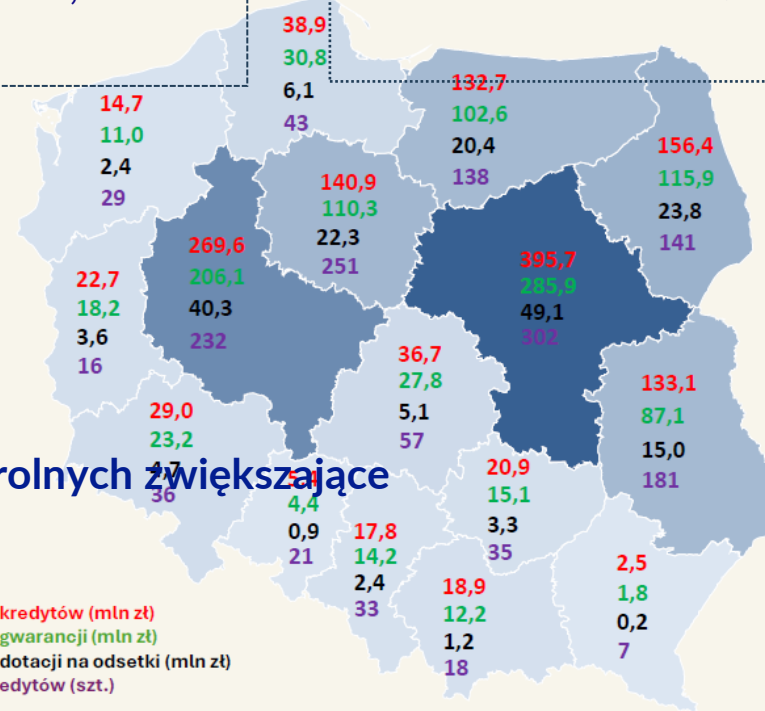

❑ Interwencja I.10.1.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych zwiększające konkurencyjność (instrumenty finansowe)

Zakontraktowano 390,2 mln zł (66,61%), wg stanu na 1

BUDŻET 585,8 mln zł

- Wartość kredytów (mln zł)
- Wartość gwarancji (mln zł)
- Wartość dotacji na odsetki (mln zł)
- Liczba kredytów (szt.)

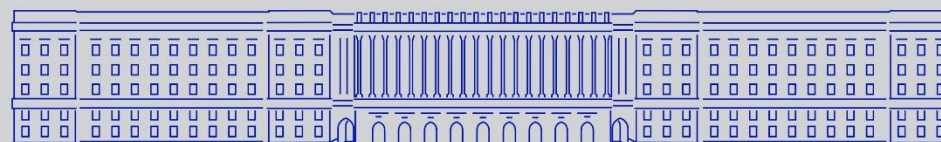

Instrumenty wsparcia inwestycji w gospodarstwach rolnych w PS WPR

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Interwencja	Beneficjenci	Forma wsparcia	Najważniejsze warunki
I.10.1.1 Inwestycje zwiększające konkurencyjność (dotacje)	Gospodarstwa o wielkości ekonomicznej 25–250 tys. euro	Refundacja kosztów inwestycji do 1,3 mln zł (45% lub 65%)	Wzrost GVA o min. 10% ; obszary: rolnictwo precyzyjne, produkcja ekologiczna, przechowywanie i przygotowanie do sprzedaży, maszyny do zbioru
I.10.1.2 Inwestycje zwiększające konkurencyjność (instrumenty finansowe)	Rolnicy prowadzący gospodarstwa rolne	Gwarancja spłaty kredytu do 80% oraz dopłaty do odsetek (50–100%)	Finansowanie inwestycji materialnych i niematerialnych oraz kapitału obrotowego
I.10.5 Rozwój małych gospodarstw	Gospodarstwa o wielkości ekonomicznej poniżej 25 tys. euro	Ryczałt 100 tys. zł lub 120 tys. zł (do 85% kosztów operacji)	Realizacja biznesplanu; wsparcie dla produkcji ekologicznej, KŁD i pozostałych gospodarstw; inwestycje w rozwój gospodarstwa

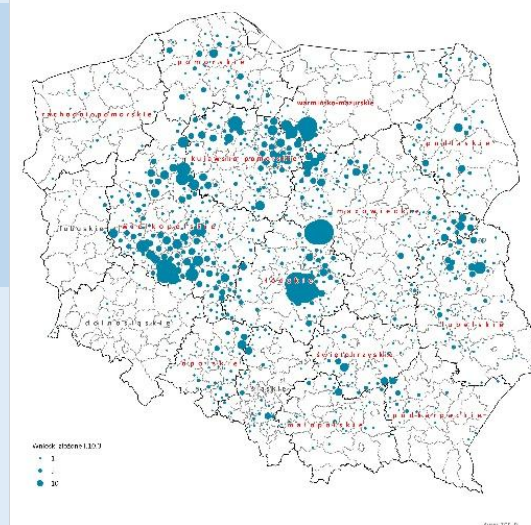
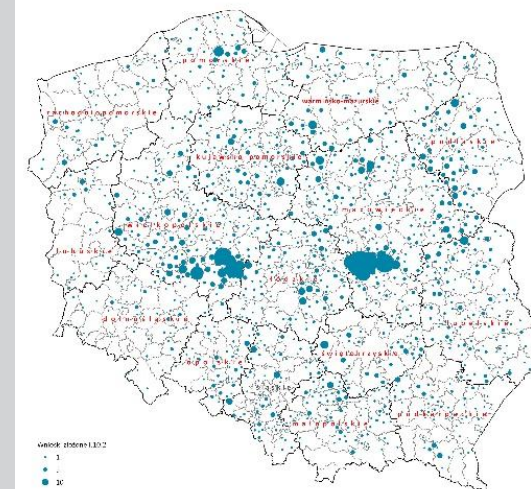

Instrumenty wsparcia inwestycji w gospodarstwach rolnych w PS WPR

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Interwencja	Dofinansowanie:	Kluczowe obszary wsparcia:
I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej	- Obszar A – 1,5 mln, - Obszar B i C – po 200 tys. zł, - Intensywność 65%	- Obszar A - budowa biogazowni rolniczych do 50 kW - Obszar B - budowa mikroinstalacji produkujących energię z promieniowania słonecznego wraz z magazynami energii do 50 kW - Obszar C - zakup systemów poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarskich służących produkcji rolnej
I.10.3 Inwestycje zapobiegające rozprzestrzenianiu się ASF	100 tys. zł. - Intensywność - 80%	- przebudowa chlewni (możliwość dezynfekcji, oddzielenie świń od innych zwierząt), - ogrodzenia, - silosy na paszę i zboże, magazyny na słomę, - niecki dezynfekcyjne, urządzenia do dezynfekcji.
I.10.15 Inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń	150 tys. zł. - Intensywność - 65%	- wybiegi, wyposażenie pastwisk, - systemy zarządzania stadem i poprawa mikroklimatu (chłodzenie, ogrzewanie, wentylacja), - budki do grupowego odchovu cieląt, - urządzenia do czyszczenia podłóg, czochradła, przepędy i poskromy

Interwencje dla zorganizowanych form współpracy producentów w obecnej perspektywie (2023-2027)

- ❑ Interwencja I.13.2 Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych

BUDŻET: 498,5 mln zł

Liczba WoPP: 29
Liczba umów: 24 na kwotę: 31,5 mln zł
Wypłata zobowiązań w ramach działania 9 PROW 2014-2020 w kwocie ponad 96 mln zł do 2028 roku

- ❑ Interwencje I.7 Interwencja w sektorze owoców i warzyw

BUDŻET: bez limitu środków

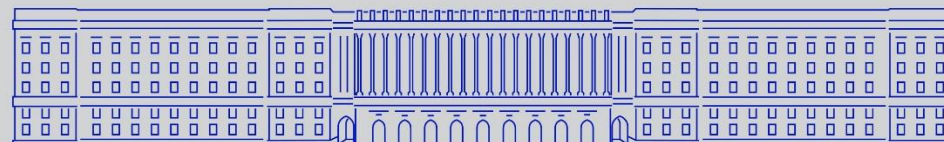
Liczba WoPP: 17 na kwotę: 131,33 mln zł
Liczba umów: 10 na kwotę: 28,7 mln zł

Wsparcie przetwórstwa i wprowadzania do obrotu (okres 2023-2026) – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (przetwórcy i rolnicy)

Inwestycja A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu” – wsparcie dla MŚP (przetwórstwo i obrót), małego przetwórstwa (w tym: RHD, MOL) oraz zakupu silosów wraz z wyposażeniem

Liczba złożonych WoPP: 20 013
Liczba podpisanych umów: 10 810 na łączną kwotę: 4 282 mln zł

BUDŻET: 4 767 mln zł

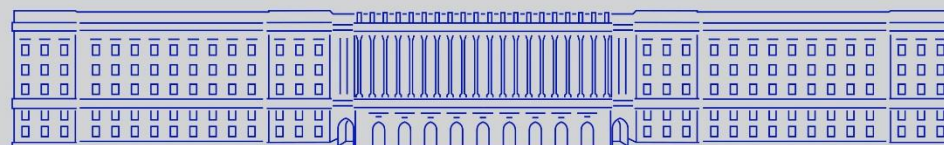

Płatności bezpośrednie - efekty

Kwota wypłacona za kampanię 2025 r.: ok. 15,1 mld PLN (budżet UE), w tym:

- ok. 6,12 mld PLN na podstawowe wsparcie dochodów – PWD (liczba rolników: ok. 680 tys.; powierzchnia ok. 12,5 mln ha)
- ok. 3,83 mld PLN na ekoschematy (obszarowe i Dobrostan zwierząt)
- ok. 2,21 mld PLN na płatności związane z produkcją (*młode bydło, krowy, owce, kozy, rośliny strączkowe na nasiona, rośliny pastewne, buraki cukrowe, ziemniaki skrobiowe, pomidory, truskawki, chmiel, len, konopie włókniste*)
- ok. 1,51 mld PLN na płatność redystrybucyjną (liczba rolników: ok. 678 tys.; powierzchnia ok. 8,5 mln ha)
- ok. 1,26 mld PLN na płatność dla małych gospodarstw (liczba rolników: ok. 505 tys.; powierzchnia ok. 1,3 mln ha)
- ok. 150,45 mln PLN na płatność dla młodych rolników (liczba rolników: ok. 42 tys.; powierzchnia ok. 606 tys. ha)

Odporność rolnictwa i systemów żywnościowych

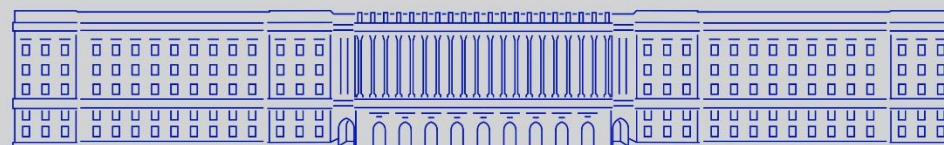
Odporność - przygotowanie z umiejętnością przyswajania, regeneracji oraz skutecznej adaptacji i transformacji w odpowiedzi na niepożądane zdarzenia.

Źródło: Odporność w rolnictwie i systemach żywnościowych | OECD

Odporność w gospodarstwie:

Strategie w gospodarstwie oraz ogólna zdolność pojedynczego rolnika do zarządzania ryzykiem mogą odegrać kluczową rolę w ograniczaniu narażenia na ryzyko katastrofalnych zdarzeń, szczególnie w dłuższej perspektywie.

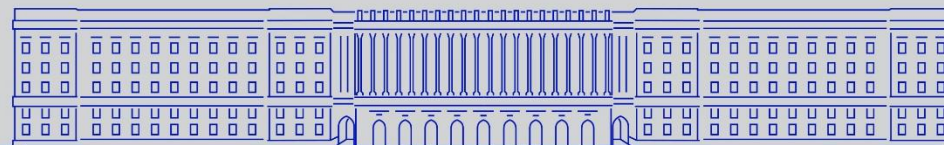
Źródło: Wzmacnianie odporności rolnictwa w obliczu wielu zagrożeń | OECD

Pytania

1. Jakie **potrzeby i działania w zakresie wzmocnienia konkurencyjności oraz odporności sektora rolno-spożywczego** na ryzyka ekonomiczne, rynkowe, biologiczne i energetyczne powinny być priorytetowo wspierane ze środków publicznych? **Proszę wskazać najważniejsze obszary oraz przykłady działań** (np. inwestycje, wsparcie dochodów, rozwiązania prawne i administracyjne, współpraca rolników, transfer wiedzy, cyfryzacja, OZE, przygotowanie planów odporności gospodarstw, inne).
2. W jaki sposób **odporność ekonomiczna na poziomie gospodarstwa przyczynia się do odporności całego łańcucha dostaw?** Jakie inwestycje/działania na poziomie gospodarstwa należy wspierać, aby wzmocnić odporność systemu żywnościowego? **Czy zwiększenie odporności kolejnych ogniw łańcucha rynkowego (przetwórstwo, handel) może zwiększyć poczucie bezpieczeństwa/stabilności działalności rolniczej?**
3. Czy **doradcy i dostawcy środków produkcji promują wśród rolników świadomość znaczenia odporności** (na kryzysy/katastrofy)? Jednocześnie czy rolnicy zgłaszają potrzeby wsparcia działań /inwestycji stricte ukierunkowanych na zwiększenia odporności ich gospodarstw?

Dziękuję bardzo

